

HARLEZ DE DEULIN, Charles Joseph de, mgr., oriëntalist, godsdiensthistoricus, filoloog (Luik 21 augustus 1832 - Leuven 14 juli 1899).

Sedert 1871 hoogleraar aan de Leuvense universiteit.

Behoorde samen met Mercier en Colinet tot diegenen die het universitaire denken in Leuven ver-

nieuwden. Sedert 1884 voorloper zowel van de Luikse sociale congressen als van de pauselijke encycliek *Rerum Novarum* van Leo XIII.

Hoewel Waal had hij door zijn brede linguïstische, culturele en sociaal-politieke belangstelling contacten met Vlaanderen. Zijn aandacht ging niet alleen naar de Nederlandse taalcongressen, maar ook naar Guido Gezelle, aan wie hij in november 1884 voorstelde in *Le Muséon* te publiceren. Zelf bewerkte hij de tekst: *Etude de philologie néerlandaise. Les Flaminguistes*. Hij was een der weinigen die de ruime filologische betekenis van Loquela begreep.

Een tiental jaren later wierp hij zich op als verdediger van priester A. Daens, voor wie hij talloze malen intervenieerde bij bisschop Stillemans (Gent), kardinaal Goossens en Arthur Verhaegen. In september 1896 belegde hij te zijnen huize (Herent bij Leuven) een verzoeningsvergadering met A. Verhaegen en de christen-democraten J. Renkin en H. Carton de Wiart. De zieke prelaat poogde de laatste maal tussenbeide te komen op 24 september 1898 door publikatie van een open brief in de pers.

LITERATUUR: *In memoriam prof. de Harlez*, in *Annuaire de l'université catholique de Louvain* (1900); - A. Roersch, *Histoire de la Belgique contemporaine*, III (1930); - L. de Raeymaeker, *Les origines de l'institut supérieur de philosophie à Louvain* (1951); - K. van Isacker, *Het Daensisme. De teleurgang van een onafhankelijke christelijke arbeidersbeweging in Vlaanderen 1893-1914* (1959); - L. Wils, *Het Daensisme. De opstand van het Zuidvlaamse platteland* (1969); - J. Boets, *Gezelle de „Flaminguist”*, in *Spiegel der Letteren*, jg. 13, nr. 3 (1970-'71).

ROMAIN VANLANDSCHOOT